

[Alsing Andersen.]

stillelse, da vi den 31. januar 1940 kunne meddele det første resultat af forhandlingerne i dette 8 mands udvalg, nemlig den bevilling på 65 mill. kr. til ekstraordinære materielanskaffelser, som de fire store partier var blevet enige om. Det var nemlig det, der for os var det afgørende i denne situation, at søge at udruste hær, flåde og luftvåben med de nødvendige midler, som vi alle vidste vi savnede, og derfor kan man ikke uden videre sige, at vi sad med hænderne i skødet.

Overfor det ærede medlem hr. Viggo Starckes udtalelser finder jeg også det er nødvendigt at gøre et par bemærkninger. Han har nu to gange fremsat nogle mystiske udtalelser om, at der åbenbart indenfor regeringen i en snæver kreds havde været en vis aftale om, at man overhovedet ikke skulle kæmpe i nogen situation. Jeg føler det nødvendigt på det bestemteste at dementere noget sådant. Det har aldrig, heller ikke imellem statsminister Stauning, udenrigsminister Munch og mig, nogensinde været på tale, at Danmark aldrig nogensinde skulle bruge sit militærvæsen, absolut ikke. Jeg tør sige overfor det høje ting, at vi havde ikke stemt for folketingets beslutning, således som vi gjorde alle tre den 19. januar, hvis vi havde haft den opfattelse. Det var indtil sidste øjeblik vort håb, at vi kunne indrette os således, at vi med de militære foranstaltninger, Danmark kunne stable på benene, virkelig kunne yde en indsats for at værne landets frihed og uafhængighed. Det var det, vi stræbte efter. At begivenhederne så tog en ganske anden vej end den, nogen havde tænkt sig den 19. januar — ja, det er jo en helt anden sag. Men jeg kan forsikre både det ærede medlem hr. Viggo Starcke og det høje tings medlemmer om, at om nogen forhåndsbeslutning selv i den snævraste kreds om, at hvad der end skete, så skulle dansk militærvæsen ikke bruges, derom har der overhovedet aldrig været tale.

Jeg beder undskyldte, hvis der er visse bemærkninger, jeg måske ikke har svaret på. Jeg synes i og for sig efter det forløb, debatten har fået, at det ikke kan være nødvendigt. Jeg vil derfor blot slutte med at sige, at det er meget interessant at lægge mærke til i mindretalsbetænkningerne, at

når det drejer sig om tiden efter 9. april, om samarbejdet mellem partierne og det, som det ærede medlem hr. Aksel Larsen og kommunisterne kalder samarbejde med tyskerne, så er man uhyre overbærende og forstående; så udtaler man f. eks. i venstremindretallets betænkning,

„at de ansvarlige ministre og embedsmænd har handlet ud fra et personligt skøn over, hvad der tjente Danmarks interesser bedst“.

Det er jeg ganske enig i; jeg tillader mig blot til slut at udtale ønsket om, at man måske også i fremtiden i højere grad, end det har været tilfældet også under denne debat, vil bedømme de handlinger, som vi foretog os før den 9. april, ud fra lignende synspunkter.

(Kort bemærkning).

Aksel Larsen: Jeg må korrigere den højtærede statsminister. Jeg har ikke her stået og pralet eller rost mit parti, fordi det så tidligt var med i det illegale modstandsarbejde. Overfor en usandfærdig påstand af det ærede medlem hr. Viggo Starcke har jeg været nødt til at gøre opmærksom på, at der var ingen modstandskamp i Danmark, før vort parti begyndte at organisere den, og at vi straks efter den 9. april tog fat på at forberede og deltage i illegal modstandskamp. Det er simpelthen kendsgerninger, jeg har været nødt til at fremdrage, idet det ærede medlem hr. Viggo Starcke ikke generede sig for at komme frem med den tidligere mange gange gendrevne påstand.

Den højtærede statsminister kunne ikke lide „Arbejderbladet“s skriverier fra 9. april 1940 til 21. juni 1941 og fremsatte nogle udtalelser i den anledning. Jeg tror, de var mindre velovervejede; jeg tror, han glemte, at „Arbejderbladet“s redaktør, Martin Nielsen, der havde ansvaret for disse skriverier, af tyskerne blev sendt til Stutthof, så der er vist ingen grund til at vurdere dem sådan, som ministeren gjorde.

Det ærede medlem hr. Viggo Starcke stiller det spørgsmål til mig, om det er rigtigt, at jeg ved siden af mit arbejde i folketinget udfører omfattende illegalt arbejde i dette land. Derpå kan jeg med god samvittighed og i overensstemmelse med